

ontb. bl 36

W. J. L. J. J. J.

PROGRAMMA

EN

REGLEMENT

VAN DEN

SOCIAAL-DEMOKRATISCHEN BOND

IN

NEDERLAND.

**DOCUMENTATIECENTRUM
NEDERLANDSE POLITIEKE
PARTIJEN**

MOTTO'S.

Wat is de grootste last, die drukt op den grond?
De grondeigenaar.
Wat is de grootste last, die drukt op de fabriek?
De fabrikant.

De moderne maatschappij leeft op kosten van het proletariaat, nl. van het deel, dat het hun onthoudt op het loon van den arbeid.

SISMONDI.

Of het socialisme is voor verwerkelijking vatbaar, wat men er ook tegen onderneemt, òf dit is niet het geval en dan zal elke socialistische beweging verloop-
pen, zonder dat het staatsgeweld daartegen optreedt.
GLADSTONE.

De leer, dat een eenmaal verworven recht voor altijd geldig blijft, is onzin.

De bewering, dat geen vlijtig en bekwaam arbeider gebrek aan werk behoeft te hebben is een zinlooze frase, in strijd met alle werkelijkheid.

Doe de armoede verdwijnen en gij zult aan den arme besparen de noodzakelijkheid om tot misdaden te vervallen.

Ieder voor allen — dat is menschenplicht.
Ieder voor allen — dat is menschenrecht.

JACOBY.

BIBLIOTHEEK RU GRONINGEN

2494 4023

PROGRAMMA

DER

SOCIAAL-DEMOKRATISCHE PARTIJ IN NEDERLAND.

Overwegende:

I. De arbeid is de bron van allen rijkdom en beschaving. Daar arbeid ten algemeenen nutte alleen mogelijk is door de maatschappij, zoo behoort aan de maatschappij, d. i. aan al hare leden, het gezamenlijk arbeidsprodukt, bij algemeenen arbeidsplicht, volgens gelijk recht, voor ieder naar zijne redelijkerwijze gevoelde behoeften.

In de tegenwoordige maatschappij zijn de arbeidsmiddelen monopolie van de klasse der kapitalisten; de daardoor ontstane afhankelijkheid der arbeidende klasse is de oorzaak der ellende en der knechtschap in alle vormen. De bevrijding van den arbeid vereischt, dat de arbeidsmiddelen gemeenschappelijk goed der maatschappij worden en dat de genootschappelijke regeling van den gemeenschappelijken arbeid met algemeen nuttige aanwending en rechtvaardige verdeeling van de arbeidsopbrengst plaats heeft. De bevrijding van den arbeid moet het werk der arbeidende klasse zijn, tegenover welke alle andere klassen slechts ééne reaktionaire massa zijn.

II. Van deze grondstellingen uitgaande, streeft de Sociaal-Demokratische partij met alle haar ten dienste staande middelen naar den vrijen staat der Socialistische maatschappij, naar opheffing der onredelijke loonwet door afschaffing van het stelsel van loonarbeid, naar opheffing van alle uitzuiging, in welken vorm ook, en terzijdestelling van alle sociale en politieke ongelijkheid.

III. De Sociaal-Demokratische partij van meening dat personen van beiderlei geslacht gelijke rechten en gelijke plichten moeten hebben, is besloten alle haar ten dienste staande middelen aan te wenden tot algeheele opheffing der vrouw uit den staat van slavernij, waarin zij nu verkeert.

IV. De Sociaal-Demokratische partij, ofschoon allereerst werkende binnen de perken der nationaliteit, is zich het internationaal karakter dier partij bewust en besloten om alle plichten, die daardoor den arbeider worden opgelegd, te vervullen en de verbroedering van alle menschen tot waarheid te maken.

Hiertoe vordert zij als grondslagen van den staat:

1°. Algemeen gelijk, direkt kies- en stemrecht met geheime en verplichte stemming door alle staatsburgers voor alle verkiezingen van staats- en gemeentebestuur.

2°. Direkte wetgeving door het volk.

Beslissing over oorlog en vrede door het volk.

3°. Algemeene weerplicht en dus afschaffing van staande legers.

4°. Afschaffing van alle wetten, die de vrije uiting van meening in pers en vergaderingen, het vrije denken en het openbaar onderzoek beperken.

5°. Kostelooze rechtspleging vóór en rechtspraak dóór het volk.

6°. Algemeen en verplicht kosteloos onderwijs van staatswege. Kosteloos onderwijs aan alle inrichtingen van onderwijs. Scheiding tusschen kerk en staat.

7°. Afschaffing van alle wetten, die aan de vrouw minder rechten toekennen dan aan den man.

De Sociaal-Demokratische partij verlangt ten einde dit doel spoediger te bereiken:

1°. Een progressieve successiebelasting (opklimmende belasting op de erfenissen).

2°. Eene enkele progressieve (trapsgewijze) inkomstenbelasting voor staat en gemeente ter vervanging van alle bestaande belastingen.

3°. Onbeperkt recht van Vereeniging.

4°. Een normalen arbeidsdag overeenkomstig de behoeften der maatschappij. De staat is verplicht den rustdag zooveel mogelijk voor iederen burger te handhaven.

5°. Verbod van kinderarbeid en van vrouwelijken arbeid, die schadelijk voor de gezondheid, opvoeding en zedelijkheid zijn kan.

6°. Wet op den arbeid.

Streng toezicht op alle woningen, werkplaatsen en levensmiddelen.

7°. Regeling van den arbeid in de gevangnissen.

8°. Eigen bestuur van alle hulp- en ondersteuningskassen voor arbeiders, door den staat te vormen.

MOTTO'S.

De gulden eeuw, die eene blinde traditie in het verledene plaatste, ligt voor ons.

SAINT SIMON.

Buitendien meen ik.... dat de ellende des volks moet uitgeroeid worden.

MULTATULLI.

De rechtvaardigheid eischt een geheelen omkeer van den tegenwoordigen toestand der maatschappij.

J. STUART MILL.

Het goddelijk recht der koningen om den staf te voeren over het lichaam en het goddelijk recht der kerken om over den geest te heerschen, rusten beiden op denzelfden grondslag — een leugen.

Een maatschappelijke toestand, waarin menschen-vleesch voor de oorlogen, menschen-vleesch voor de machines, menschen-vleesch voor de prostitutie gevorderd wordt, is niet waard te bestaan.

Het privaatrecht op den grondslag van individueel eigendom is in beginsel vuistrecht.

Vroeger bestonden er twee instellingen, die men had moeten in stand houden en verbeteren om er de moderne democratie op te vestigen: de *gemeentelijke zelfregering* en het *gemeentelijk eigendom*.

LAVELEYE.

Wie op de hoogte wil komen van de **Sociaal-Demokratische beweging**, hij abonneere zich op het *Orgaan der Partij*:

„RECHT VOOR ALLEN.”

VERSCHIJNT TWEE MALEN PER WEEK.

Prijs f 1.— per drie maanden bij vooruitbetaling.

Westerbaenstraat 156. — Den Haag.

Socialistische Geschriften, verkrijgbaar aan ons bureau:

Kapitaal en arbeid (bewerking van Marx)	25 c. p. p.	30 c.
Het kommunisme en de officieele wetenschap door F. D. N.	50	55 ..
De toekomstige inrichting der maatsch.	10	12 ..
Een woord aan de jongelieden door Krapotkine	10	12 ..
Mijn afscheid van de kerk.	10	12 ..
De Pilatustype.	10	12 ..
De Petrustype	10	12 ..
Tot aanval en verdediging d. Liebknecht	10	12 ..
Socialistisch Liederboek	10	12 ..
Algemeen Stemrecht in beginsel en toepassing	5	7 ..
Met Jezus vóór of tegen 't socialisme.	5	7 ..
Het verloren kind. (Eene vertelling)	5	7 ..
Hoe ons land geregeerd wordt op papier en in de werkelijkheid.	10	12 ..
Wat willen de socialisten?	3	4 ..
Het Onderaardsch Rusland door Stepniak, per blad.	6	7 ..

Twee platen: „De oorzaken der prostitutie” en „De gevolgen van den rijkdom.”

10 Ct. per stuk, te zamen franko 32 Ct.